

ELAN Zuid-oost-Friesland
Commissieweg 15,
9244 GB in Beetsterzwaag

T: 0512-726183
E: info@elan-zofriesland.nl
W: www.elan-zofriesland.nl

*Onze handtekening
onder het landschap*

Beheerpakket ANLb 2023

29. Bosje

Beschrijving

Een bosje is een vlakvormige houtopstand met een begroeiing, bestaande uit verschillende soorten bomen en struiken, dat niet als hakhout beheerd wordt. Het kan ook gaan om elementen die vroeger wel als hakhout werden beheerd, maar al lange tijd niet meer en daarmee 'doorgeschoten' is. Bosjes zijn - zeker in combinatie met aanliggende zomen en/of kruidenrijke perceelranden - van belang voor biodiversiteit, als leefgebied voor vogels als geelgors en ransuil en zoogdieren als das, bunzing en de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Afbakening

- De beheereenheid is minimaal 1 are en maximaal 1,5 hectare groot.
- Een bosje is een vrij liggend en aangesloten vlakvormig landschapselement van opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken.
- Het bosje grenst aan landbouwgrond en is aan minimaal 3 zijden vrij liggend. Het kan ook als bossingel voorkomen. Bosjes groter dan 1,5 hectare worden in het NSP niet meer gezien als agrarisch landschapselement maar als natuurterrein.

Beheereisen

- Snoeiafval is verwijderd of op rillen gelegd in het element en/of maaiafval is verwijderd.
- Er wordt gevrijwaard voor beschadiging door vee.

Aanvullende beheervoorschriften

- De beheermaatregelen worden uitgevoerd in de periode 1 oktober tot 15 maart.
- Branden is in de beheereenheid of in de directe omgeving daarvan niet toegestaan.
- Bemesting is niet toegestaan in het element.
- Slootmaaisel, bagger, maaisel, tuinafval en andere vormen van afval mogen niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- Als takken of stammen versnipperd worden mogen de snippers niet verwerkt worden in de beheereenheid.
- Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.
- Beheer:
 - **Jaarlijks beheer:** bramen en ander gewas zoals ruigtekruiden, groeiend in de buitenranden van de beheereenheid, indien gewenst snoeien c.q. maaien tot aan de afrastering of – indien er geen raster aanwezig is – de plek waar bij beweiding een raster zou moeten staan; bramen en andere gewassen zoals ruigtekruiden groeiend in het element worden niet gemaaid; daarnaast indien van toepassing het opruimen van uitgewaaide takken en onderhoud aan rasters.

- **Dunning + eindkap rand:** een deel van de beplanting, circa 10-30%, wordt afgezet. Daarnaast kan de rand van het bosje, indien nodig, worden afgezet. Evt met uitzondering van overstaanders.
- Het element wordt beheerd als bos met een opgaande begroeiing bestaande uit meerdere soorten bomen en struiken.
- Randen van het element worden als hakhout beheerd met een cyclus van eens in de 6–25 jaar.
- Het raster mag niet aan de bomen/struiken in het element bevestigd worden. Indien er vee aanwezig is dan is een afrastering verplicht. Het raster wordt op een dusdanige afstand geplaatst zodat betreding en vraat aan stammen wordt voorkomen. Let bij het plaatsen van het raster op het soort vee (bijvoorbeeld schapen in de winter).
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers en Ratelpopulier worden zoveel mogelijk bestreden. Dit kan middels herhaaldelijke snoei/kap (uitputten) of het uittrekken van spontane opslag.
- Chemische onkruidbestrijding is niet toegestaan, m.u.v. pleksgewijze bestrijding van, akkerdistel, ridderzuring en Jacobskruiskruid
- Klepelen in de beheereenheid is niet toegestaan.

Pakketvarianten + beheervergoedingen

29a) jaarlijks beheer	€1.600,- / ha
29b) jaarlijks beheer + dunning en eindkap rand	€2.162,42 / ha

Meldingen

- Dunning + eindkap rand. De deelnemer meldt de voltooiing van de afgesproken ingreep uiterlijk 7 dagen na uitvoering bij ELAN. De uitvoering jaarlijks beheer hoeft niet gemeld te worden. Niet gemeld beheer wordt niet uitbetaald.

Adviezen/aandachtspunten

- Bij een afgesproken dunning + eindkap rand worden vooraf de overstaanders gemarkeerd door ELAN.
- Voor bosjes met een lagere bedekkingsgraad en/of bosjes met een eenvormige soortensamenstelling wordt geadviseerd om de open delen bij te planten met bosplantsoen (van inheemse, streekeigen soorten), voor een grotere bedekking maar vooral ook voor meer variatie in soorten t.b.v. een soortenrijkere fauna (bijvoorbeeld insecten en vogels). Voor advies over sortiment: neem contact op met ELAN.
- De hoogte van het afzetten van beplanting in bosjes, boven maaiveld of reeds gevormde stobbe, is ruwweg gelijk aan de dikte van de te zagen stammen op borsthoogte.
- Let op geldende wet- en regelgeving bij de uitvoering van werkzaamheden (in het bijzonder bij uitvoering van een dunning + eindkap rand. Dit document staat op de website van ELAN. **Document is nog niet definitief**)

Versie 2023